

ÉLETTÜNK

XXXIV. évf. 2. szám (34. Jahrg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

2002. február

DR. FRANK MIKLÓS

NINCS BÉKE IGAZSÁGOSSÁG NÉLKÜL ÉS NINCS IGAZSÁGOSSÁG MEGBOCSÁTÁS NÉLKÜL

II. János Pál pápa üzenete az újévi békevilágnapra

Egy évvel ezelőtt az emberiség átlépte az új évezred kapuját. Reménység és bizalom töltött el mindenkit, hogy az ezredforduló végre meghozza az oly régóta áhított békét. 2001 azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Éppen Jézus Krisztusnak a „Béke Fejedelmé”-nek hazájában lángoltak fel a legádázabb harcok, a szeptember 11-i merénylet és azt követően a háború Afganisztánban pedig arra tanított, hogy az emberiség még mindig nem ért meg a békére. Ezt a tragikus helyzetet veszi kiindulópontul a Szentatya a békevilágnapra közzétett üzenetében.

„Sebezhetőség” és „belső szorongás” fogta el az embereket világszerte a szeptember 11-i „iszonyatos bűntény” nyomán. „Az egyház e szorongással szemben a reménységről akar tanúbizonyságot tenni – írja a pápa – arra a meggyőződésre alapozva, hogy az utolsó szó nem a rosszat, a 'mysterium iniquitatis'-t illeti. Ő maga már fiataloknál, a nemzeti szocializmus és a kommunizmus bűntettei láttán, eltörpített a felett, vajon létezik-e út, amely a barbár módon eltiport erkölcsi és társadalmi törvény teljes helyreállításához vezet?... Arra a meggyőződésre jutottam, hogy a megsértett rend visszaállítása csak akkor lehetséges, ha összekapcsoljuk egymással az igazságszót és a megbocsátást. A kettő

nem alternatív fogalom: „A megbocsátás a gyűlölködéssel és a bosszúállással áll szemben, nem az igazságszóval... A megbocsátás célja az igazságszó teljesítésének helyreállítása, amely a 'rend nyugalmá'-hoz vezet” (ez a béke Szent Ágoston által megfogalmazott definíciója. Szerk.), és „a lelkek vérző sebeinek gyökere meggyógyítását jelenti”.

II. János Pál ezután a terrorizmus jelenségét taglalja, annak megdöbbentő halálra irányultságát, amennyiben követőit élő fegyverekként használja. „A terrorizmus az élet megvetésén alapul... ezért már önmagában is az emberiség elleni valódi bűntény. Ennél fogva jogos a terrorizmussal szembeni védekezés”... A terrorista tevékenység elleni küzdelemben a nemzetközi együttműködésnek együtt kell járni a politikai, diplomáciai és gazdasági elkötelezettséggel, hogy bátran és határozottan számolja fel a terrorizmus hátterében esetleg meghúzódó elnyomást és kirekesztést... Világosan le kell azonban szögezni, hogy a világban létező igazságtalanságokat soha nem szabad felhasználni a terrorista merényletek igazolására... A terrorizmusnak azon igénye, hogy a szegények nevében cselekszik, nyilvánvaló valótlanúság.

A terrorizmus, a maga fundamentalista fanatizmusában „Istent is eszközként használja fel, bálványt csinál belőle és saját céljai szolgálatába állítja... Ezért

egyetlen vallási vezető sem lehet elnéző a terrorizmussal szemben és még kevésbé hirdetheti azt. Aki magát terroristának Isten nevében jelöli meg, meggyalázza a vallást, mert erőszakot alkalmaz az ember ellen. A terrorista erőszak ellentétes az embert teremtő Istenbe vetett hittel”, aki az irgalom és megbocsátás Istene, különösen Krisztus tanításában.

A továbbiakban a Szentatya a megbocsátás fogalmát fejtegeti. „A megbocsátás mindenképp személyes döntés, a szív válasza”, de szükséges társadalmi téren is, a családokban, csoportokban, államokban és a nemzetközi közösségekben. „A megbocsátás képessége minden leendő igazságosabb és szolidárisabb társadalmi terv alapja... A béke a fejlődés feltétele, de az igazi békét csak a megbocsátás teszi lehetővé. A pápa a következőkben kitér a Szentföldön történekre és tárgyalásokra sürget, amelyeknél „az igazságszó és kiengesztelődés akaratát” kell, hogy felülkerekedjen.

„A vallási vezetőkre sajátos felelősség hárul ebben a nagy erőfeszítésben... Meggyőződésem, hogy főként a zsidó, keresztény és muzulmán vallási vezetőknek kell azaz a kezdeményezéssel előállniuk, hogy nyilvánosan elítéljék a terrorizmust és megtagadják annak bármilyen fajta vallási és erkölcsi igazolását.” Ennek előfeltétele azonban a megbocsátás és az imádság. „A békéért imádkozni azt jelenti, hogy imádkozunk az igazságszóért... a szabadságért, különösen a vallásszabadságért... azért, hogy elnyerjük Isten bocsánatát”. Ezt a célt szolgálja a világ vallási képviselőihez intézett meghívás Assisibe, január 24-ére, hogy együtt imádkozzanak a békéért.

Üzenete befejező részében II. János Pál háromszor ismétli: „Nincs béke igazságszó nélkül, nincs igazságszó megbocsátás nélkül.” Ezt a megállapítást egyaránt intézi hívőkhoz és nem hívőkhoz, minden jóakarát emberhez, azokhoz, akikre az emberiség sorsa van bízva és azokhoz is, „akik bármilyen oknál fogva a gyűlöletet, a bosszú szellemét, a pusztítás szenvedélyét táplálják önmagukban.”

Békeüzenetét a pápa a következő mondattal zárja: „Ebben a viharos időszakban az emberi család találja meg az igazi és tartós békét, azt a békét, amely csak az igazságszó és az irgalom találkozásából fakadhat”.

A Béke Világnapjára közzétett üzenetét a Szentatya december 8-án, Szeptől-telen Fogantatás ünnepén írta alá. Evvel a gesztussal kifejezésre akarta juttatni, hogy a béke ügyét a „Béke Királynője” kezébe helyezi, hogy járjon közbe Fianál, akinek születését az angyalok éneke és szavakkal jelezte: „Béke a földön a jóakarát embereknek”, és hogy mi emberek végre belássuk, béke nélkül nem tudunk élni, de az nem hull az ölünkbe, hanem csak akkor, ha mindnyájan „a béke gondolatát” gondoljuk, ha a „béke eszközeivé” válunk, nyerhetjük el, mint Isten ajándékát. □

IMASZÁNDÉKOK

Február

1.

Imádkozunk, hogy a katolikus kórházak járjanak elől jó példával a szenvedés elleni küzdelemben, ugyanakkor az Élet Evangéliumának hirdetésében és a személyiség tisztelésében is.

Vannak katolikus kórházak, ahol katolikus orvosok kívánságára elvetik a megfogamzott életet. Ezzel a halál „örömhírét” terjesztik: nincs gond tovább nem kívánt étellel, nincs kínlás az életellátással, kórházban tartással, később a gondoskodással és neveléssel. Nincs gond a környezet lenézésével, megalázó megjegyzésekkel, viselkedéssel.

Milyen egyszerűnek tűnik: „kórházba megünn” s megszűnnek a gyermekekkel kapcsolatos gondok százai. Megmarad – esetenként – a lelkiismeret-furdalás az édesanyjánál. Az életért való küzdelemben azonban szerepet játszik az a fontos kérdés: milyen helyzetben van az anya, képes-e gondoskodni a megfogamzott életéről (menekült, kiskorú, házasságon kívül született, az apa nem vállalja, talán nem is lehet tudni, kicsoda az apa, stb.). Ezért szükséges – különösen! – a katolikus kórházak orvosai által erőteljes nyomást gyakorolni az ország (területi, városi) szociális hivatalaira. A lehetőségeknek megfelelően – természetesen olyan anyagyermek otthonokat, ahol az anya világra hozhatja gyermekét és szociális juttatást kaphat, egyben az anya védelemben részesül környezetének negatív megnyilvánulásai elől.

Az emberi törekvések gyakorta nem elégségesek Isten akaratának megvalósítására egy Isten nélküli, illetve Isten nélküli vagy állandóan nélkülözni akaró környezetben. Ide tartoznak az orvosok, ápolók, a család, a falu közössége, többek között.

Azért kell imádkozunk, tegye Isten az érintettek erőssé és megalkuvás nélkül, hogy végrehajtsák az Ő akaratát. Ne keljen döntésekről „én szerettem volna, de nem lehetett” kezdetű kifogásokba menekülniük.

Az élet örömhírét (evangéliumát) Isten adta nekünk, nem mi találtuk ki. Igyekezzünk ezt az evangéliumot magunkban érlelni és a megfelelő helyen, a családban Isten által adott örömforrásá emelni – imáinkba való beleegyezással.

2.

Imádkozunk, hogy Kambodzsa és Laosz keresztény közösségei egyre inkább előmozdítsák a papi és szerzetesi hivatásokat.

Kambodzsa lakossága 9 millió, ebből 0,4%-a katolikus. Laosz 4,6 millió lakosa között 47000 katolikus számolnak. Miszionáriusok 1555-től érkeztek Kambodzsa, 1630-tól Laoszba. A lakosság nagy része hindu és buddhista, természeti vallású vidékekkel keveredve. Ilyen körülmények között nagyon nehéz a kereszténység terjesztése, az évszázadok óta beidőződött szokásvilágnak hivatásokra keltése, gondozása és a növekedéshez szükséges kegyelmi légkör kialakítása. Ezért kell értük imádkozunk!

Fejős Ottó

Fényt gyűjtani az éjszakában!

Taizéi világfűjsági találkozó Budapesten

Csikorgó hideg van ezen a januári napon, fagyos szél tisztítja a főváros levegőjét, ellátni a Kamaraerdőtől Szentendrére. Újév napján délidőben házias fiatalok az utcákon, villamosmegállóknak, teljes menetfelszereléssel igyekeznek az ünnepi ebédre, családokhoz, plébániákra.

A számok beszédek: összesen 70 ezer fiatal résztvevőt regisztráltak a találkozóra. Európa valamennyi nemzete képviselve van, Kelet és Nyugat egyaránt, de a világ távolabbi pontjairól is jöttek. Összesen 60 nemzet fiait és leányait. Legtöbbben most is lengyelek érkeztek, de körülbelül 4000 olasz, 2000 francia, 2000 német és 1300 litván fiatal is eljött Budapestre. A magyar szív, ha nehezen is, de megnyílt és befogadta az ifjú világot. Megint igazza lett Beer Miklós esztergomi segédpüspöknek a magyarok szilveszteri miséjén, hogy nem mi megyünk Európa felé, hanem Európa jött el hozzánk! – mondotta. Ezen a három napon nem az internet, az euró, a globalizáció, hanem a közös hit és testvéri szeretet forrasztott össze bennünket. Roger Schütz testvér, a taizéi közösség alapítója, a svájci-francia evangélikus teológus 87 éves kora ellenére most is naponta elmélkedéseket és beszédeket tartott, részt vett az esti

áhitatokon s ahogy ott ült egyszerű faszékén, körülötte a fiatalok tízezrei – sokak szemében akár az örökkévalóság földi szimbólumává is válhatott... Van valami lenyűgöző abban, hogy ezek a mindennapi életben aktív, szervezkedő, rohanó, utazó fiatalok órák hosszat tudtak földön ülve imádkozni, elmélkedni, énekelni. Van ebben a taizéi lelkiességben valami hiányt pótló érték: egyesül benne a keleti meditációs gyakorlatok varázsa, a bibliai zsoltárok hagyománya és a keresztény ünneplés mélyltsége. Ezért érdemes útra kelni, zarándokolni, bekapcsolódni az éjszakai virrasztásba...

Az utóbbi napok keményen megpróbálták a világot, ezért balszámként hatott Roger Schütz egyik utolsó elmélkedése, amelyben ezt mondotta: Azért gyűltünk össze ezekben a napokban, hogy megértsük és felfedezzük az evangéliumi valóságot: az ember nem reménytelenségre született. Fontos, hogy a keresztények a bizalom, nem pedig a nyugtalanság szolgái legyenek. Ahhoz, hogy béke legyen a földön, mindnyájunknak önmagunkban kell elkezdenünk ennek építését. Ezek a fiatalok megmutatták a világnak spontán módon, hogy egy a kereszténység, legalábbis jóakarátban! MTI/MK (Sz.)

FRANK MIKLÓS:

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Humor az Egyházban ?

A múltkoriban Eszti, egy barátom hétéves kislánya, tette fel a kérdést: „Tisztelendő bácsi, igaz az, hogy a templomban nem szabad nevetni? Anyuka mindig azt mondja, ha a templomban nevsz, sírnak az angyalok”. Amikor egy ismerősömnek elmondtam, hogy az ÉLETÜNK februári számában, a farsangra való tekintettel, Eszti kérdéséből kiindulva, szeretnék írni a humorról az Egyházban, kissé meglepetten kérdezte: „Hát van?” Mindkét kérdés, de főként a második, megerősített elhatározásomban. Mert nyilvánvalóan elterjedt keresztények közt is a felfogás, hogy vallás és vallásosság, templom és imádság mélyeséges komolyságot feltételeznek, a humornak, a jókedvnek, a nevetésnek itt nincs keresnivalója. Van-e hát és mi a köze mindennek a Jóistenhez?

Miklós atya válaszol:

Szokás szerint mindjárt bevezetőben tisztázzunk néhány fogalmat, mert humor, nevetés, jókedv, öröm kapcsolatban állnak ugyan egymással, mégsem azonosak, nem szinonim szavak, egyéb rokon jelentésű kifejezésekről, amilyen a tréfa, a vicc, az ironia és a gúny, nem is beszélve.

Humor

Egy angol szerző a humornak 80 meghatározását szedte össze. Közülük a legismertebb: „Humor az, amikor az ember minden ellenére tud nevetni” (Humor ist, wenn man trotzdem lacht). Nekem legjobban ez tetszett: „Humor a szeretet mosolya”. Akinek humora van, az tudomásul veszi az élet visszasságait, de nem háborodik fel miattuk, hanem egy adag bölcsességgel, megértéssel, szimpátiával és szeretettel képes rajtuk mosolyogni. Minthogy a humornak átfogó szerep jut az egyén és a társadalom életében, egyes szerzők a négy sarkalatos erény, az okosság, igazságosság, bátorság és mértékletesség mellett, ötödikként a humort jelölik meg.

Nevetés

Egy humorosnak, visszának, komikusnak érzékelt helyzet vagy jelenség, illetve öröm által kiváltott reakció látható és hallható (arc, gesztusok, hangok) megnyilvánulásaként szokták a nevetést meghatározni. Hogy a nevetés nem felszínese, mellékes jelenség, hanem a humorral együtt az ember értelmes természetében gyökerezik és az élet minden területén megvan a létjogosultsága, tehát a vallásosságban is, arra két példát említenék: az egyik a „risus paschalis”, a „húsvéti nevetés” a középkori húsvéti liturgiában – amikor a pap meghirdette Krisztus feltámadását, a hívők tömege ujjongó nevetésben tört ki; a másik a XX. század egyik legnagyobb hittudósának, P. Karl Rahnernek farsangi elmélkedése a nevetésről.

Jókedv

Amíg a humor képességet jelöl, az élet visszasságainak feldolgozására, bölcsességgel, szeretettel, a nevetés pedig az ember spontán kitörése azok láttán, addig a jókedv lelki állapot, amely valamilyen jónak a jelenlétéből, birtoklásából ered. A jókedvet kiváltó javak természetesen az élet bármelyik területéről származhatnak. A jókedv vonatkozhat anyagiakra, személyes kapcsolatokra, elért eredményekre, élményekre, elismerésekre, lehet egyéni és közösségi („a jókedv ragadós”), alapja lehet egyszerű fizikai, testi igények kielégítése és magasrendű, szellemi javak birtoka. Ez utóbbihoz tartozik a vallásos ember jókedve.

Öröm

Az öröm tulajdonképpen megelőzi a jókedvet és a nevetést, ezek jórészt belőle indulnak ki, amennyiben feltételezik valamilyen jó elérését. Persze, ahhoz, hogy valaki örülni tudjon, nemcsak a jóra van szüksége, hanem arra is, hogy észre vegye. Vannak emberek, akik erre képtelenek, mindig csak a rosszat, a kellemetlent látják meg. Egy ilyen beállítottság fakadhat alaptermészetükből, lehet nevelésük, környezetük hatása, esetleg sorozatos bajok, rossz tapasztalatok eredménye. Hozzá tartozók, barátok segíthetnek rajtuk, amennyiben szeretettel veszik őket körül és így emelik ki őket a sötét lukból, amelybe keveredtek. – Az öröm a vallásos, a helyes vallásos ember állandó kísérője. Isten minden öröm forrása, mert ő a legfőbb jó.

+

Ezek előrebocsátása után, gondolom, közelebb kerülünk a témánkhoz, amely az előbbi négy fogalom együttese körül forog: amit – egyszerűség kedvéért – a „humor” szó körül csoportosítunk.

Hogy az Egyház és általában, a vallásosság nagyon jól megfér a „humor”-ral, már a mondottakból kiérezhető. De a két közti összetartozásnak megvannak a bibliai és teológiai alapjai. Tekintve, hogy az Ó- és Újszövetségben együttvéve mintegy 300 helyen szerepel az öröm, a vidámság, a nevetés, messzire vezetne, ha csak a legfontosabb helyeket is megemlíteném. Mindenesetre érdemes a Szentírást úgy olvasni, hogy az ember figyeli az örömmel kapcsolatos utalásokat. Szeretnék mégis az Ó- és Újszövetségből két-két helyet megemlíteni, amelyek számomra személyesen különösen kedvesek. A 99/100. zsoltár így kezdődik: „Ujjongjatok az Úrnak, minden földek, szolgáljatok az Úrnak örvendezve, járuljatok elé vidám énekszóval”. Nehemiás könyvében pedig ez áll (8, 30): „Az Úrnak való öröm a ti erősségtek”.

És az Újszövetségből: Az angyal e szavakkal adja tudtára a pásztoroknak Jézus születését: „Nagy örömet hirdetek nektek...” (Lk 2, 10) és Pál apostol így buzdítja a Filippieket: „Örüljétek az Úrnak szüntelenül! Ujra csak azt mondom, örüljétek” (Fil 4, 4).

Aki megértette a kereszténység lényegét, tudja, hogy az nem vallásyagorlatok – imádság, istentisztelet, kultikus cselekmények összessége, hanem életforma, azaz kiterjed az élet minden területére. Ennél fogva az örömet, a szórakozást, ha tetszik, a bolondériát is szerves részének tekinti. Tudja, hogy a vidámságnak igenis fontos szerepe van a vallásos ember életében. Öröm nélkül az ember éppúgy nem tud élni, mint szeretet nélkül. Ha igaz, hogy Isten a Szeretet, és a kereszténység a szeretet vallása, akkor igaz, hogy az öröm és a humor vallása is, mert Istennek van humora és Ő az öröm forrása. A kereszténységet két évezredes történelméről – minden eltévelyedés és szakadás ellenére – végigkísérte az öröm, Isten jelenlétének, a megváltoztathatlanság tudatának, gondviselő szeretetének öröme. Ebben éltek azok, akik igazán megértették ezt, a szentek. Történelmi tény, hogy náluk boldogabb, szabadabb, kiegyensúlyozottabb emberek alig hódott a hátán vén földünk. Lássunk néhány példát.

Avilais Szent Teréz, aki Krisztussal állandó kapcsolatban élt, egyszer panaszkodott, hogy állandóan támadják, nehézségeket gördítenek útjába, rágalmazzák. Jézus így felelt: „Hát én már így bánok a barátaimmal”. Erre Teréz: „Uram, ezért van oly kevés barátod...”

DR. MEHRLÉ TAMÁS OP

A KATOLIKUS EGYHÁZ EGYETEMESEN ÜDVÖZÍTŐ VOLTÁRÓL

Az Egyház egyetlensége és egysége

4. fejezet

Jézusnak üdvösségünkre vonatkozó egyedüliségét Egyházával is közölte, benne és általa fejt ki üdvözítő jelenlétét. Agya a fejet és a testet meg kell különböztetnünk, de nem szabad egymástól elválasztanunk, úgy vagyunk Krisztussal és az Egyházzal is. Jézus maga meg is ígérte, hogy Egyházát soha el nem hagyja (Mt 16, 18). Ugyanazt a gondolatot fejezi ki a Szentírás, amikor az Egyházat Krisztus jegyesének nevezi (2 Kor 11, 2). A jelen egyházi dokumentum mindezt sok idézettel igazolja. A II. Vatikáni Zsinat az Egyházzal szóló dogmatikai konstitúcióban kijelenti, hogy Krisztus egyetlen Egyházat alapított és vezetésével tanító, kormányzó és megszentelő tisztséggel bízta meg a tizenkét apostol testületét és Pétert helyezte az egész Egyház élére. Általuk gyarapítja népét és tökéletesíti közösségi kapcsolatát az egységben (Lumen gentium 8).

Sajnos, kezdet óta az egyetlen Egyházban szakadások támadtak és így kekeztek a különböző keresztény felekezetek. A keresztény felekezetek hívei a keresztység kiszolgáltatásában és egyéb lelki javakban kapcsolatban vannak a katolikus Egyházzal, de többféle eltérés fennmaradt közöttük és Egyházunk között. Ezért mi, katolikusok nem zárjuk ki őket testvéri szeretetünkben, hisz az üdvösség misztériumát illetően, ők is részesülnek a

Róma apostolától, a kortárs Néri Szent Fülöpötől egy előkelő hölgy megkérdezte, helytelennek tartja-e, hogy festéket használ az arcára. Fülöp válasza: „Hát helyesebb lenne elhagyni, de ha már nem akar lemondani róla, akkor tegyen festéket csak az egyház oldalra.”

Bosco Szent Jánosról, a szalézi rend alapítójáról, a zseniális ifjúsági nevelőről jegyezték fel, hogy ellenfelei a bolondok házába akarták zárni, ezért kocsit és állókat káldtek érte. A szent úgy tett, mint aki hajlandó beszélálni a csak kívülről nyitható batárba, de udvariasan előre tesztelte az érte jött urakat. Amikor azok beszéltek a kocsiba, Don Bosco kívülről bevágta az ajtót, majd odaszólt a kocsisnak, hogy indulhat, de jól vigyázzon a kocsiba zárt betegekre. Egyébként az ő mondása volt: „Jót tenni, jókedvvel, és hagyni, hadd csipreljenek a verebek.”

Az öröm és a humor életelelévé válik – minden szenvedés és megpróbáltatás ellenére – azoknak, akik Isten mellett elkötelezték magukat. Mint az „ora et labora” – imádkozni és dolgozni, ugyanúgy összetartozik az „imádkozni és mosolyogni”. Assisi Szent Ferenc mondása: „Egy szomorú szent, az egy szomorú szent”.

Nem véletlen, hogy az egyházi viccek a legjobbak közé tartoznak. Nemrég jelent meg a Szent Gellért kiadó gondozásában egy ilyen gyűjtemény (immár a második, az első elkapkodták) „Borura derü” címmel. Jól használható borús hangulatban.

Van-e hát humor az Egyházban? Ha valaki úgy találja, hogy nincs, az semmit sem értett meg a kereszténységből.

Szabad-e nevetni a templomban? Eszti, mondja meg Anyukának, a Tisztelendő bácsi azt mondta, hogy szabad, de ne nagyon hangosan, hogy ne zavard a szomszédaidat. A Jóisten is örülni fog, ha te örülsz neki. □

kegyelemnek és igazságnak abból a teljességéből, mely a katolikus Egyházból ered.

A római dokumentum helyesen mondja, hogy a Zsinat e tanításával két hitigazságot hoz összhangba. Egyrészt, hogy az Egyház a felekezetek elszakadása ellenére önmagában tovább is fennáll, másrészt, hogy a látható szervezetén kívül létező felekezetekben megtalálhatók az igazság és megszentelődés bizonyos javai.

Tekintve, hogy a Zsinat említett nyilatkozata megütközést keltett és félreértésekre is vezetett, jobb ha szó szerint idézzük a megfelelő szöveget: „Krisztus egyetlen Egyháza, ... melyet Üdvözítőnk feltámadása után Péternek adott át, hogy legeltesse (Jn 21, 17) és órá meg a többi apostolokra bízta terjesztését és kormányzását (Mt 28, 18) és mindörökké az igazság oszlopának rendelte (1 Tim 3, 15), e világban mint alkotmányos és rendezett társaság a Péter utóda és a vele közösségben élő püspökök által kormányzott katolikus Egyházban létezik” (Lumen gentium, 8). A zsinati létezését a „subsistit” szóval fejezi ki, mely nemcsak a létezés tényét, hanem a módját is kifejezi, ti. azt, hogy a kérdéses létező mint önmagában önálló teljesség tud létezni és ezért kedvezőtlen körülmények között is fennáll. Ez a fennállási mód csak a katolikus Egyháznak sajátja. Ezzel szemben a felekezetek, noha szintén az igazság és megszentelődés sok elemét foglalják magukban, azokat a katolikus Egyház teljességéből részesülve bírák, ami számukra azonban ösztökélést is jelenthet, hogy ők is a teljességre irányuljanak.

A pápai dokumentum rámutat arra, hogy a különböző keresztény hitközségek egyház-jellege változik aszerint, hogy milyen mértékben részesülnek a katolikus Egyház teljességéből. Azok a hitközségek, melyek fenntartják az apostoli folytonosságot és melyeknek érvényes Eucharisztiajuk van, noha nem fogadják el a pápa primátusát, részegyházaknak nevezhetők. Viszont azok, melyek nem ismerik el az apostoli folytonosság szükségességét és akiknek nincsen érvényes Eucharisztiajuk, a katolikus Egyház szemében nem egyházak a szó sajátos értelmében, de ha a keresztiséget kiszolgáltatták, mégis bizonyos tökéletlen közösségben vannak a katolikus Egyházzal (II. Vatikáni Zsinat, Unitatis redintegratio, 3. pont).

Ratzinger bíboros a pápai dokumentum e megállapításával nem sérteni akarta a különböző felekezetekhez tartozókat, hanem egyszerűen a katolikus Egyház hitét félreérthetetlenül kifejezti, ami az ökömenikus dialógus számára csak hasznos lehet. Ami a dialógust illeti, elismerjük, hogy mindkét részlől sokszor hiányzik a kellő tapintat, mely szükséges lenne. Viszont a felekezetek képviselőinek meg kell érteniük, hogy ez a mi hitünk és hogy hitünkről még az ökömenizmus kedvéért sem mondhatunk le. Adjunk hát az Úristennek, hogy ha nem is értük meg el a teljes hitégséget, legalább hiszünk Jézus Krisztusban, aki, úgy reméljük, elvezet majd egyre jobban a teljes igazságra.

Folytatás a következő számban

Madridi levél

A Görögöl

Éppen száz esztendeje rendeztek az itteni Prado Múzeumban, – a világ egyik legfontosabb képtárában – nagy kiállítást, mely sokak számára El Greco „felfedezését” jelentette. Szerencsére nincs mérték a képzőművészek „nagyságának” pontos megállapítására s értelme sincs a kérdésnek, kit kell kiválóbbnak tekinteni: Leonardot, Dürert, Velazquezet vagy Greco-t? Azt azonban el lehet mondani, hogy Domenico Theotocopuli aa művészettörténet, történetesen a vallásos festészet egyik legeredetibb alakja.

A velencei uralom alatt álló Kréta-szigetén született 1541-ben s ott kezdett alkotni hagyományos, későbbizánc stílusban. Aztán sok honfitársa nyomát követte, – ha ugyan lehet ilyen tengeri úrról mondani, – és Velencébe költözött. Belőle azonban nem lett a bizánci és a nyugati stílus összeházasító madonnero-k, szentképfestők egyike. Határozottan szakított múltjával, melyre csak ragadványneve, a „Görög” emlékeztet.

Egy nem hiteles anekdota Spanyolországba való áttelepülését így magyarázta: Rómában ellenségessé vált a légkör, megharagudtak rá, mert javasolta, kaparják le a Sixtus-kápolnában Michelangelo fal-festményeit, ő majd fest helyettük jobbat. Valójában El Escorial hatalmas monostorának építése vonzotta: „palota Istennek, hajlék szerzeteseknek, kunyhó a királynak, sírhely öseinknek”. Volt azonban már konkrét megbízatása is: új oltárképet festeni egy toledoí apáca-kolostor számára, melyet nyughelyül választott magának a Castilla-család. Az Escorialal azután nem volt szerencséje. A számára festett oltárkép, Szent Maurítus és a tébai légió vértanúsága, nem nyerte meg II. Filálp király tetszését. Távol állott megszokott mártíriumoktól, nem volt benne drámaiság, nem folyt benne vér. A legionáriusok nyugodtan beszélnek és elegáns mozdulatokkal határozzák el életük feloldozását. A téma feldolgozásával meg is bíztak egy második vonalbeli olaszt.

A döntés meg is szabta El Greco egész működését. Nem lett udvari festő, mindenek előtt a toledoí érsekek főpapjai, kolostorai, plébániái és hívei számára dolgozott. Egyes témákat pedig sokszor meg kellett festenie, mert máskis is akartak olyan keresztet átélő Jézust, bűnbánó Magdolnát, Szent Péter könyveit... Viszont egyedülálló rezműveik is születtek, mint Orgaz gróf temetése.

Idővel azonban szaporodtak képein a meglepő, nyugtalanító, jellemvonások. Három apostol-sorozatban az ábrázoltak egyre szenvedélyesebbek. Egyesek szélességgel magyarázzák, mások elmebetegséggel: „lángesze csak világos szakaszában érvényesült”. Drámai tájak, viharos egek, megnyújtott alakok, belső tűz, harsogó színek.

Megint mások mindenben a kortárs misztikusok hatását vélték felfedezni. Bár nincs rá semmi bizonyíték, hogy őket ismert, írásaikat olvasta volna. Inkább csak a mai szemmel látunk párhuzamot a misztika irodalma és Greco festésze között, amikor vallásos kompozícióiban áttöri a természetihűség határait. Küszködni látszik, ahogy a misztikusok küszködtek a szavakkal, hogy kifejezzék a természetfölötti valóságot. Gregorio Marañón, a történész orvosprofesszor, Toledo szerelmese így foglalta össze nagyságát és kudarcát:

„Csodálatos vásnakat festett, de nem volt képes hitének misztériumát oly teljességgel kifejezni, ahogy megálmodta. Képei – főleg életének utolsó szakaszá-

Múlt számunkban hírt adtunk a Szentszék egyetlen magyar nunciának, Kada Lajos érseknek haláláról és részletesen ismertettük pályafutását. Most kiegészítésképpen közreadunk egy részletet Karl-Josef Rauber érsek, magyarországi apostoli nuncius gyászbeszédéből, a Szent István-bazilikában, 2001 december 6-án tartott Requiem alkalmából.

Rauber érsek, miután bemutatta az elhunyt életútjának főbb állomásait, idézte Karl Lehmann bíborost, a Német Püspöki Konferencia elnökét, aki e szavakkal méltatta Kada Lajos diplomáciai tevékenységét, amikor Bonnban képviselte a Szentszékot, mint apostoli nuncius:

„A német egyesítés mozgalmas időszakában példásan látta el közvetítő szerepét a németországi Egyház és a Szentszék szándékai között. Nagy ügyességgel és kitűnő érzéssel járult hozzá a német egységhez, mikor tárgyalásokat folytatott az északi és keleti egyház-megyéek határainak átrendezéséről. Kada érsek minden diplomáciai tevékenységében is olyan lelkipásztor maradt, aki számára az ember és az evangélium hirdetése állt a középpontban.”

Rauber érsek beszédét így folytatta:

Akármilyen külföldi tevékenységet látott is el Kada érsek úr, szíve mindig hazájáért, Magyarorszáért és az itteni egyházért dobogott. Erejéhez mérten erkölcsileg és anyagilag támogatott magyar plébániákat és intézményeket, és sok embernek segített lelki és anyagi problémájában. Így magától értetődő volt, hogy élete alkonyát Magyarországon kívánta leélni. Szerényen visszavonult Budapestre, és mindig kész volt arra, hogy még betegségében is segítsen a lelkipásztori munkában. Egyre fogyó ereje ellenére sem maradt el a szent és a magyar millennium ünnepeiről. Hazájában sokak részéről tapasztalt szeretetet és támogatást.

Mindannyian tudjuk, hogy Kada érsek úr életének utolsó szakaszára a súlyos betegség keresztjének árnyéka vetődött. Egyszer azt mondta nekem, hogy nem ilyenek képzelte el élete alkonyát. De bátran elfogadta az Úr kezéből ezt a keresztet és türelemmel hordozta, ugyanúgy, mint papi és püspöki életének kisebb és nagyobb keresztjét. Ezeket csak az Úr ismeri.

Mindazon csalódások ellenére, amelyek életéből nem hiányoznak, Kada érsek mindig az Egyház embere maradt, szerette az Egyházat és érte a szenvedést is vállalta. Mindig kész volt arra, hogy kezét nyújtsa a kiengesztelődésre: mindig törekedett arra, hogy szeretettel és megértéssel viseltesen azok iránt, akiktől megnevezést és kritikát kapott. A másokról alkotott véleményét mindig a jókatart jellemezte. Ha súlyos betegségében olyanokról beszéltem neki, akiket ő ismert, mindig azt válaszolta: „Az egy jó ember”.

ban – kétségbeesett jelek, hogy megértesse magát Istenel. Hiábavaló kísérletek, mert Istennek hangtalanul kell beszélni, nem pedig ecsettől, még ha festői lángész is valaki. De a kudarcban rejlik dicsőségének a titka, hősiességének értéke. Nem azok a hősök, akik győztek, hanem azok, akik áldottot hőstetteik megvalósításáért küzdeve estek el.”

Rónai Zoltán

MAGYAROK SZÓSZÓLÓJA

Kada Lajos érsek

Jó ember, jó pap, jó püspök és apostoli nuncius volt Kada érsek úr Magyarország büszke lehelte arra, hogy ilyen embert ajándékozott az Egyháznak. Dicsőséget hozott hazájára. A földi megbecsülésnél, tisztelmenél és méltóságnál is többet számított azonban az, ha valaki azokhoz tartozik, akikről Jézus azt mondja: „Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én vagyok”. Kada Lajos leghőbb vágya az volt, hogy Krisztushoz tartozzon. Szent Pál azt így fejezi ki: „Számomra az élet Krisztus, és a halál nyereség” (Fil 1, 21). Ezért élt Kada Lajos, ezért hozott áldozatot és imádkozott és hordozta életének keresztjét. Emiatt szílánan hisszük, hogy ott van, ahol Jézus. Ámen.

Frank Miklós

Londoni levél

Egyházi iskolák

Az egyházi tanintézetekről folyik jelenleg élénk vita Angliában, aminek az ad időszerűsége, hogy a közelmúltban az Allah-hívők áldozatkészsége nyomán két újabb iszlám iskola létesült. A hírt a brit közvélemény ellenszennel fogadta, hiszen nap mint nap hallhattunk arról, hogy az angliai mecsetek egyike-másika a radikális iszlám fundamentalizmus melegálya. Innen indulnak önkéntesek Bin Laden afganisztáni kiképzőtáborába. Az elfojtott tálib harcok között jó néhány mohamedán vallású brit állampolgár van, s ezek a fiatalok angliai iszlám iskolákban végezték tanulmányaikat, ott szívták magukba a kereszténység és zsidóság gyűlöletét. Mivel a brit kormány az egyházi iskolák számára gyarapodást szorgalmazza, a két új iszlám tanintézetet is anyagi támogatásban részesíti.

A mohamedán iskolák izolációja és negatív szelleme szélsőséges eset. De vannak, akik úgy vélik Angliában, különösen a kormányon lévő szocialista Labour baloldalán, hogy más vallásokat sem kell iskolák létesítésére bízni, mert a huszonegyedik századi társadalom célja az egységesség, míg ezek az iskolák szerintük éppen a felaprózódást és a nemzeti összetartó erő gyengítését szolgálják. Már az is helytelen – mondják egyes brit szocialisták –, hogy ha egy iskolában a szülő vallásának megfelelő előnyt élvezve kerülhetnek be gyerekek. Ez politikailag nem korrekt.

Az iszlám iskolák határesetet képeznek, folytatódik az érvelés, de nem állnak ezektől túl messze Észak-Írország katolikus, illetve protestáns tanintézetei sem. Hiszen az ősszel a katolikus elemibe igyekvő, s a legrövidebb utat követve, a protestáns negyeden átvágó gyerekeket, az ott lakók féltéglákkal dobálták meg. Nem történt volna meg ez a felháborító és a sajtóban nagy csinnadrattával tállalt eset, ha vegyesen járnának ugyanabba az iskolába különböző vallásúak.

Az igazság, hogy az iszlám és zsidó egyházi iskolákat, valamint a legbizotabb észak-ír elemiket, gimnáziumokat kivéve, a felvétel általában minden olyan jelentkező számára nyitva áll, aki a tanintézet szellemét elfogadja. Kétségtelen, hogy a zsidó egyházi iskolákban, a magas tanítási színvonal ellenére nincs másvallású tanuló. De ezek asszimilálódtak, a brit társadalomba száz éve tökéletesen beépült családok gyerekeit tanítják, akiknek vérében van, hogy a min-

Párizsi jelentés

A tüntetők között

Párizsban, az Eiffel torony közelében, a Trocadéro térnél, 2001. november 11-én, vasárnap tüntetés volt a vietnami kommunista diktatúra ellen, mivel 15 évi börtönbüntetésre ítélték el egy katolikus papot (Nguyen van Ly), csak azért, mert a prédikációjában nyilvánosan követelte a teljes vallásszabadságot. A tüntetésen több francia és más nemzetiségű személyiség mondott beszédet.

A magyarok részéről Sujánszky Jenő, a „Fédération Internationale pour la Liberté” (Nemzetközi Szövetség a Szabadságért) alelnökét és Bodor Dezsőt, a vezetőségi tanács tagját érték fel a beszéd tartására. Sujánszky Jenő francia nyelvű beszédében kihangsúlyozta, hogy az 1956-os Magyar Forradalom felkelői nemcsak Magyarország szabadságáért harcoltak, hanem más népek demokratikus jogaiért is, akik szintén diktatúrák alatt szenvednek. Ez az oka annak, hogy ő is itt van a Trocadéro téri tüntetésen, mert mint volt 1956-os magyar szabadságharcos, így akarja kifejezni szolidaritását Vietnami népevel, amely még mindig a kommunista diktatúra rabságában van.

Bodor Dezső a beszédében párhuzamot vont a most 15 évi börtönbüntetésre ítélt Nguyen Van Ly vietnami katolikus pap sorsa és az 1948-ban elfojtgyitlanra ítélt Mindszenty József, esztergomi érsek, bíboros hercegprímás sorsa között, hisz mindketőjüket ugyanaz a marxista-leninista ideológián alapuló vörös diktatúra börtönözte be, azért, mert vallásszabadságot és demokratikus szabadságjogokat követeltek népüknek. Mind Sujánszky Jenő, mind Bodor Dezső beszédét a tüntető közönség nagy tapsal jutalmazta.

Molnár Ottó

dennapi életben hol végződik a zsidó vallási szokások és szabályok betartása s hol kezdődik az angol hagyományok tisztelete vagy tudomásulvétele. Az észak-ír katolikus és protestáns iskolák ugye azonban valóban problémákkal terhes, hiszen itt áldatlan területi vita és történelmi okok miatt keletkezett, kegyetlen küzdelem színezi a vallási önszeféretelenséget, holott mindkét fél pedagógusai a megbékélést próbálják hirdetni a gyerekek számára.

Az Angliában többségi erőt élvező anglikán egyház is igen aktív manapság, száz új iskolát akar létesíteni, természetesen érvényesítve a felvételi szelektió vallási alapokra helyezést elvét, jöllehet a templomba járó anglikánok száma statisztikailag igen kicsinyre zsugorodott. Szerintem a hangsúly e vitában a „tanintézet szelleme” kifejezésen és nyíltságon van. Egaránt léteznek színvonalas és színvonalatlan egyházi iskolák Angliában, de a katolikus tanintézetek általában kiemelkedően jók, hiszen a tanítórendek hatalmas pedagógiai gyakorlattal, tradíciókkal rendelkeznek. Ez már egy magában vonzerő; jó néhány katolikus középiskolában nagy a túljelentkezés.

Az igényes szülő, különösen a mai zülát világban, azt szeretné, hogy gyermekeit egyrészt magas színvonalon, másrészt etikára és moralitásra neveljék. A katolikus és protestáns egyházi iskolák nem okoznak csalódást a szülőknek e téren sem. Bebizonyosodik, hogy a fanatizmus nélküli hit még mindig a moralitás legjobb forrása.

Sárközi Máttyás

FIATALOKNAK

Az 5. Évközi vasárnapon olvassuk szent Máté evangéliumából: „Ti vagytok a föld sója... Ti vagytok a világ világossága...” (Mt 5, 13-16). Vannak tájai földrésztünknek, ahol keszerűen azt tapasztalhatjuk, hogy egyre kevesebb a hívalló keresztény ember. Kisebbségbe kerülve, különösen a nagyvárosok rengetegében, újra diaszpórában – szétszórtságban – élnek. Úgy, mint Krisztus urunk idejében. Akkor ez az állapot, ez az életforma természetes, megszokott volt, hiszen nem mindenki fogadta nyitott szívvel Jézusnak az ő követésére felszólító hívását.

Az evangéliumi hasonlat, a só és a világosság szemlélteti az első Krisztus-követők hivatását: a kevesebb, a kisebbség küldetése a többséghez. Azok, akik elfogadják, és tettekre váltják Jézus tanítását, új életformát, új Istenhez vezető utat kínálnak mindenkinek. Mert ők meg tudják „íztesíteni” azt, ami ízet veszítette, s az ő „világosságuk” világít az igazság-keresők számára.

A mai kereszténynek is ez a feladata. Tartalmra, ízes étellel kínálni, adni valami szépet, értékeset azoknak, akik keresik az Istent. Adni, átadni abból az ételtől reményből, megvilágosító kegyelemből, amit az evangéliumból mi is merítettünk. Bátran, kitartóan...

Jézus tetteinek, csodáinak, szavainak nagyon sok hallgatója volt. Sokan fordultak hozzá gyógyulás, vigasztalás reményében. De azok közül, akik megtapasztalták irtalmas szeretetét, hálaalkodtak ugyan, de nem lettek követői. Mi is járhatunk így... és mégis ízt adni, kínálni és világítani a hivatásunk. Az, hogy a só az ízet el ne veszítse s így értéktelenné váljon, s a bennünk meggyújtott fény soha ne kerüljön véka alá.

Pál atya

Öko-apokalipszis

Ismerjük a két bűnös város Szodoma és Gomorra pusztulását, amelyeket az Úr a Holt-tenger partján kénkőves esővel semmisített meg. – Ez az eset is alátámasztja azt a tényt, hogy az emberi gonoszság szimbólumává vált két város katasztrófája ugyancsak behatárolt, regionális jellegű esemény volt. –

Talán Szodoma és Gomorra kapcsán merül fel a kérdés, vajon Isten, a kozmikus Univerzum Ura. Közvetlenül bünteti-e az eredeti bűn által a Teremtő öléből kiesett embert, a „homo sapiens”, akinek minden engedetlensége ellenére meghagyta a szabadságát, illetve a szabad akaratot. Avagy ennek birtokában maga dönti-e el, hogy válaszon a Jó és a Rossz között. Ami természetesen azt jelenti, hogy vállalja, tetteiért és cselekedeteiért a felelősséget.

Nos, ebből adódik a másik kérdés. Vajon a jelen idejű generációk, nemzedékek szabadságuk birtokában tették-e vagy teszik-e a Jót (a helyes) vagy a rosszat (a helytelen)? Magatartásukért, helyes vagy helytelen teljesítményükért, magán vagy közösségi életükért, a múltbeli vagy a jelen idejű történelemben – vállalniuk kell természetesen a felelősséget. Más szóval: a bűn eleve magában foglalja a büntetést [peccatum (delictum) implicit poenam]

✱

Népszámlálás – vallási hovatartozás

A magyarországi népszámláláskor alig több mint tíz százalék volt azok aránya, akik a vallási hovatartozásra vonatkozó, önként megválaszolható kérdésre nem kívántak felelni – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal decemberben közzé tett, úgynevezett képvisleti minta alapján kimutatott előzetes adataiból.

A KSH utal arra, hogy a vallási kérdést 1949-ig minden magyar népszámláláson szerepelt, azóta a mostani volt az első teljes körű felmérés.

A képvisleti minta alapján készült összegzés szerint a lakosság háromnegyede az ez évi népszámláláskor megjelölt valamilyen egyházat, felekezetet, vallási közösséget, s az emberek 14 százaléka mondta azt, hogy nem tartozik egyházhöz, felekezethez.

A vallást megjelölők 69 százaléka (az egész népesség 52 százaléka) római katolikusként vallotta magát – olvasható a tájékoztatóban.

A KSH adatai szerint 21 százaléka (a teljes népesség 14 százaléka) a református, 4 százaléka (az egész népesség viszonyítva 3 százaléka) pedig az evangélikus vallást jelölte meg.

„A többi egyházhöz, felekezethez, vallási közösséghez tartozók aránya a vallást megjelölők körében némileg több mint 5, a népesség egészében pedig 4 százalék” – áll az összegzésben.

A grafikonokból kitérünk, hogy mind a négy nagy történelmi egyház népességben belüli viszonylatában aránybeli visszaesés tapasztalható az 1920-as, 1930-as és 1949-es adatokhoz képest.

A római katolikusok aránya például a most kimutatott 52 százalékkal szemben 1920-ban és 1930-ban meghaladta a 60

százalékot, 1949-ben pedig csaknem elérte a 70 százalékot.

Az oszlopok összegezve ábrázolják az egyéb vallásokat megnevezőket, valamint azokat, akik felekezethez nem tartozónak vallották magukat, vagy nem kívántak válaszolni: ez az arány együttesen csaknem eléri a 30 százalékot. MTI

✱

Beszélő számok

Pozsonyi jelentés szerint a legújabb népszámlálási adatok azt mutatják, hogy 10 év alatt közel 50 ezerrel csökkent a szlovákiai magyarok száma. A magyarok aránya 10, 8 %-ról 9, 7 %-ra apadt.

nekek az emberiséget elektromos média-hatalmakkal (rádió, tv, videó etc.) manipuláló, ateista hatalmasok a luciferi örök „nemet-mondók”, ezt, a célját tévesztett modern emberi fajzatot a közömbösség, a nihilizmus, a reménytelen apátia szakadékának szélére sodorták. Látjuk ezt az ateista szabadkőműves, liberális lélekmelegítő diabolikus médiamunkájuk eredményeként a magyar közvélemény jó részének lelki állapotán és habitusán. –

Sokan gondolják, így pld. Spengler, a pesszimista filozófus is, aki az „Untergang des christlichen Abendlandes” című híres-neves nagy művében már az elmúlt XX. század 20-as éveiben előre jelezte Európa és a keresztény kultúra bukását, megsemmisülését.

Nos, a III. évezred, a XXI. század küszöbén egy elképzelhető „ökológiai apokalipszis” első jelei, a rendhagyó természeti katasztrófákban már kétségtelenül egyértelműek. De szuper-civilizációnk jóllakott konzum-társadalmá csak lassan ébred ennek tudatára.

Ennek, a minden kényelemmel kibélelt, jóléti társadalomnak hedonista polgárai egyelőre még nem értek meg a katarzistra. Igen, arra a belső megtisztulásra, amely az ilyen módon újjászülöt embert, egy „homo sapiens”-hez méltó magasabb erkölcsi, szellemi, lelki világba emelne.

A XIX. századi gőgös természetudomány látványos teljesítményeiről, technikai civilizációjukról elvakult s elvadult modern ember felelőtlenül tönkre tette (teszi) természetes környezetét. Az ökológiai rontás és romlás, az őselemek: a föld, a víz, a levegő katasztrófális állapota, a természet egyensúlyának okatlan megzavarása, törvényeinek permanens semmibevétele maholnap már komolyan veszélyezteti az élő világ és természetesen az emberiség létét is. Mint tudjuk: a földön – naprendszerünk privilegizált planétáján, ma egyedül van szerves élet. Igen, ezt a szerencsés bolygót még csillagközi távolságban is – a görög mitológia szerint – Demeter anyánk minden év tavaszán – zöld övezetté varázsolja.

(Nos ilyen komor lenne földi bolygónk és rajta a 6 milliárdnyi emberiség sorsa?)

Egyre szaporodnak a vásári tenyérből jóslók, akik hangos jeremiádként közpette profétálják a közeli világvégét. És persze az emberi hiszékenységre és félelemre építve, a felelőtlen s megszállott szekták, amelyek időnkint potos dátumot közölnek a világ végéről. No, és nem veszélytelenek azok a közönséges szélhámosok sem, akik ebből is üzletet csinálnak.

De mit mondanak tudományos kutatásaik alapján a biokémikusok, a szolid ökológiai szakértők? Ők tudják talán a legjobban! Vannak köztük is pesszimisták és realisták, de maholnap egyre kevesebben az optimisták.

Egyöntetűen látszik az a felfogás, hogy az emberiségnek – egyesekek szerint a közeljövőben, talán a XXI. század közepe táján – mások szerint valamikor a következő századokban – földi bolygónk bioszférát adottságaiban epochális jelentőségű, főként klimatikus – radikális változások fognak bekövetkezni, amelyek – bízunk benne – ha nem is jelentik „a világ végét”, de egy részleges regionális „ökológiai-apokalipszis” lehetőségét nem zárják ki. A pesszimisták viszont globális jellegű természeti katasztrófát mondanak előre, ami egyet jelentene földi planétánk és benne az élő világ és természetesen az emberi nem totális megsemmisülésével, azaz a világ végével”.

✱

A látható univerzum, a világminőség, a fényvny távolságok és a végtelen sejt dimenziók abszolút Ura – hitünk szerint – a kinyilatkoztatás és az evangéliumok, Krisztus, a megváltásunkra érkezett Istenember életéről és tanításáról szóló – hiteles jelentések szerint – az örök teremtésben álló Isten terveiben benne van földi planétánknak és *eo ipso* az ember, a homo sapiens fizikai létének a halálban való végleges elmúlása is. A halhatatlansággal eljegyzett lelke azonban a Teremtő irtalmas atyai szeretetében örök otthonra talál. Csodálatos magyar nyelvünk erre utal, amikor embertestvérünk halálát akarja kifejezni. Jól járt, mert „jobb-létre” szenderült!

De erre vall a gyönyörű, plasztikusan leírt tábor-hegyi jelenet is az Újszövetségi szentírásban.

✱

Szent János apostol Jelenésének könyvében – (görögül Apokalipszis) írja meg az Újszövetségi szentírás egyetlen prófétai iratát *Patmosz* szigetén, minden valószínűség szerint Kr. u. 95-ben.

Az Egyház által approbált Jelenések könyve – Szent Jánosnak ez az irodalmi értékelésében is zseniális műve, drámai képekben jeleníti meg az utolsó időköt. De az egyházatyák interpretációjától kezdve a mai napig sokan és sokféleképpen értelmezték ezt a „szent írásnak” minősített könyvet.

A keresztény ember egyetlen helyes, értelmes magatartása ebben a kardinális kérdésben, hogy – mint a középkoriak is bölcsen vallották: „Úgy dolgozzál, mintha örökké élnél és úgy imádkozzál, mintha minden pillanatban meghalnál!” Vagy amint *Máténé* olvashatjuk: „Estate parati... quia nescitis neque diem, neque horam!” Legyetek készen, mert nem tudjátok sem a napot sem az órát!... mikor jön el az Ég felhőiben Krisztus, hogy megtelje a világot – és az emberi nemet! Addig is a remény – mint az emberi élet szubsztanciális eleme – segítsen át bennünket a „siralomvölgy” (*vallis lacrimarum*) sok búval-bajjal kirakott útján.

Pethe Ferenc, Mosdós

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

A vértanúk vére a kereszténység vetőmagja

Érdekes beszámólót olvastam a keresztények helyzetéről Algériában, ahol a keresztény misszionáriusok vértanú halálá az elmúlt években olyan eredménnyel járt, amelyre senki sem számított: hozzájárult a muzulmánok és keresztények megbékéléséhez.

Az elmúlt évtizedben sokat hallhattunk az algériai keresztények üldözéséről, a keresztény szervezetek vértanúságáról és mindazokról, akiket a fundamentalista muzulmánok kivégeztek. Algériában a 30 millió muzulmán között mintegy tízezer keresztény él, közülük a legtöbb külföldi. Az utóbbi idők tapasztalata mégis azt mutatja, hogy az ország lakossága szívébe zárta a kis keresztény közösséget. Alig néhány év telt el a Tibhirine-i trappista szervezetek meggyilkolása óta. Az utóbbi évek során a hatóságok mégis megengedték a vértanú szervezetek kolostorának felkeresését, még ha a szervezetek működését nem is engedélyezték. A csodálatos az egészben csak az, hogy a helyi muzulmán lakosság örömmel várta és tömegesen fogadta a korábban elűldözött és most visszatérő keresztény szervezeteket, akik időközben a hűség jelképei lettek Algériában. A nagy üldözések idején ugyanis, a később meggyilkolt szervezetek az ugyancsak üldözött muzulmán testvéreik mellé álltak, sorsközösséget vállaltak velük és ezért életükkel fizettek. Korábban a nép azt hitte, hogy ezek a szervezetek és misszionáriusok teljesen idegenek, akiknek semmi közük sincs a helyi lakossághoz. Amikor viszont azt látták, hogy a fundamentalisták üldözése elől sok muzulmán elmenekült, a szervezetek megmaradtak, és ezért életükkel fizettek, akkor a helybeliek hatalmas feliratokon fejezték ki szimpátiájukat az eddig idegeneknek vélt szervezetek iránt. Tüntető táblákon hirdették: Testvéreink vagytok. Nem lettek keresztények, megmaradtak muzulmánok, de a misszionáriusokat nem tekintették többé ellenségeiknek.

Korábban, a véres üldözések előtt, a helybeli lakosság csak idegeneket látott bennük, Oranban meg egyetlen muzulmán se tette be a lábát a keresztények katedrálisába. 1998-ban teljesen megváltozott a helyzet. Pierre Claverienek, a meggyilkolt oran-i püspök utódának – Alphonse Georger püspöknek beiktatása alkalmából már két ünnepséget kellett szervezni a székesegyházban, mert a készöntők között több volt az algériai muzulmán, mint a keresztény. A vértanúk vére a kereszténység vetőmagja lett Algériában.

Júliusban hivatalos konferenciát szerveztek Algériában Szent Ágoston életéről, az ország neves gondolkodójáról, akit eddig elhallgattak a hatóságok. A függetlenség óta első alkalommal történt meg, hogy az ország keresztény múltját is felemlítették. Mintegy hetven újságíró figyelt a találkozózt és számolt be Ágoston életéről. A mohamedán lakosság felfedezhette országga nagy fiát és szentjét. Mindenütt nagy fogadtatásban részesültek. Thagasteban képkiallítás nyílt Ágoston életéről. A muzulmán festők városuk büszkeségének tartották a keresztény Ágostont és büszkén állították ki képeiket életéről. Így Algériában sokan megtudhatták, hogy az ország történelmének nem csak muzulmán, hanem keresztény öröksége is van. Legutóbb az egyik algériai egyetem konferenciát rendezett az ország szellemi-lelki örökségéről, és azon kifejezést nyert, hogy Algéria nem csak muzulmán, hanem keresztény örökséggel is rendelkezik. Algériában a vértanúk áldozata elősegítette a megbékélést a mu-

Fél évszázad után ismét áll a Híd!

Az 1896-os Millennium előestéjén, 1895. szeptember 18-án, *Vaszary Kólos* hercegprímás ünnepélyes keretek közt áldotta meg a Mária Valéria vashidat. Az új híd, amely Esztergom és Párkány között ívelte át a Dunát, Erzsébet királyné Budán született lányáról nevezték el. Óriási eseménynek számított akkoriban

A Szent Korona Országainak címere a hídon

a híd megépítése, hiszen a középső 117 méteres nyílásával a Duna legnagyobb hidja volt.

Mária Valéria „a gödöllői királykisasszony”, bár nem szerette a nyilvánosságot, jó-tékonyasága és segítőkészsége méltán tette híressé.

A régi formájában, de modern technológiával újjáépített Mária Valéria híd, amely Esztergomot és Párkányt (Stúrovo) köti össze.

Magyarság, Kanada (Sz. J.)

Csángó kérdés a túloldalról

Egy állítólag – ha hinni lehet – híres román professor, *Dumitru Zaharia* nagy nyilatkozatot eresztett meg a román állami rádióban. A tudós Zaharia – szerintük 40 éve tanulmányozza a csángó-kérdést és erről közel 200 dolgozatot írt. Nem csoda, ha igaztalanul vártuk: milyen eredményekre jutott? Nos, mindjárt előjáróban úgy *általánosságban* leszögezte, hogy a *moldovai csángók* természetesen románok, hiszen magyar népesség – a szó igazi értelmében – *Magyarországon sem létezik*. A magyarok ugyan – így a nagy tudós – maguknak követelik az egész világot(!). Azzal is érvel, hogy az egykori Pannónia területén csak szlávok, románok, németek éltek, de magyarok nem. Tényleg, minthogy azidőben őseink még messze keleten éltek! Ez elkerülte a tudós kutató figyelmét?! – Egy késő, 1772-ben készült népszámlálás is bizonyítja, hogy a Magyarországon ak-kor található valamivel több mint 8.800 településnek mindössze 30 %-ban beszéltek magyarul. És mivel – folytatja magvas fejtegetéseit a

Az első világháború alatt nem érte kár a hidat, de 1919 nyarán a csehek (állítólag véletlenül?), felrobbantották a híd Párkány felőli első ívét. A második világháborúban a helyreállított híd újból célpontja lett a légitámadásoknak, mégis séretlen maradt. A visszavonuló német sereg azonban 1944 karácsonyán felrobbantotta, és ez volt az egyetlen híd, amelyet a második világháború óta nem építettek újjá.

Több mint 50 évet kellett arra várni, hogy Magyarország és Szlovákia megegyezzen és a régi stílusban, de modern technikával újból felépítsék a hidat. Amikor az utolsó ívet beillesztették, megszólaltak a hajókiáltók s a lelkes tömeg tapsviharban tört ki. Rejtély, hogy a párkányi oldalon miért volt nagyobb az érdeklődés és lelkesedés, mint a magyar oldalon!

1999 szeptemberében írták alá a híd újjáépítéséről szóló egyezményt a Rákóczi-hajón az akkor még két csonka pillér között, s kiszállás után Párkányban az emberek – mintegy 20-25 ezren lehettek – sírva fogtak kezét *Orbán Viktorral* és *Dzurinda szlovák miniszterelnökkel*. (Párkányt 1948 júniusától hívják Stúrovnak s a hivatalos statisztika szerint a város lakóinak 75 %-a magyar, a városágban valószínűleg sokkal több!

román professor – a magyaroknak Magyarországon sincs identitásuk, most a *soha nem létezett Nagy-Magyarországot* követelik, hivatkozva a kitalált apostoli királyságra. Szerinte „sok magyar történettudós is megírta: az egész történelmük kitalált hazugság!” Kár, hogy nevet nem említ! Ő tudja, miért.

Végül abban summázódik a véleménye: a csángó-kérdést a XVIII. század végén találta ki az akkori gyulafehérvári katolikus érsek (?), s az ő megbízásából egy csiksomlyói pap ötlött *ki egy elképzelt moldvai utazást* és az ottani településeknek, valamint az ott élőknek magyar nevet adott. (Közelebbi forrásmegjelölés itt is hiányzik!) Utolsó, mindent leösről érve: „40 év alatt bejártam az összes moldvai katolikus parókiát és nem találtam egyetlen magyar nevet, sem keresztnevet, sem helységnevet”. Ezt maga sem hiszi.

Azért nekünk sem árt, ha néha átfigyelünk a határon, hogyan vélekednek rólunk.

MTI (Sz. J.)

Kicsoda Oszama bin Laden? Islám hős, vagy terrorista?

Az Arab Tudományok és Iszlamisztika Pápai Intézetének rektora, *P. Justo Lacunza* cikket írt az olasz *Il Messagero* című napilapba Oszama bin Ladenről és politikai párfordulásáról. Bin Laden 1979-ben csatlakozott a harcosszám hűvökhöz Afganisztánban a szovjet megszállók elleni harcban. Amerika ekkor támogatta a *muzaheidineket*, ugyanis nem sokkal korábban buktatta meg Iránban Khomeini ajatollah a perzsa sahot s Pakisztánban ekkor került hatalomra egy tradicionalista iszlám kormányzat. Az Egyesült Államok támogatta a szovjetek ellen harcolókat. Bin Laden akkoriban milliárdokat kapott arab olajmágnásoktól, így megalapíthatta az *al-Kaida* (A bázis) nevű szervezetet. Nem sokkal később, 1981-ben a *Muzulmán Testvérek* nevű szervezet meggyilkolta Szadat egyiptomi elnököt 1990-ben. Ekkor végérvényes szakadás állt be az iszlám államok, illetve bin Laden és az Egyesült Államok között. Az ún. Öböl-háborúban az *al-Kaidát Amerika ellen* fordította. Kaidától értetődő, hogy az Irán és Pakisztán között fekvő Afganisztánban is csak egy iszlám hatalom válhatott stabilá. A hatalomra került talibok kezdetben élvezték Amerika támogatását is. Ebbe a folyamatban kapcsolódott be Oszama bin Laden. 1996 nyarán kiadott egy dokumentumot, amelyet *mozgalma alapokmányának* is nevezhetünk. Ebben hadat üzent Amerikának, Izraelnek és az ún. „kereszteseknek”, a szaudi kormányzatot pedig árulónak bélyegezte. A következő évben, 1997-ben a talibok szellemi-vallási vezetője Kandahár főterén, mint igaz harcost mutatta be a tömegnek s ettől kezdve személye vallási köntöst kapott. A harcosból iszlám szellemi vezető lett. Nemsokára 1998 februárjában kiadott egy újabb dokumentumot: *Dzsiháhd a zsidók és a keresztények ellen*. Vezérgondolata: az igaz hit egységét és tisztaságát bármi áron, akár fegyveres akciók által is megvédeni!

VR/MK

Magyarok Skandináviában

A bukaresti televízió magyar adásának szerkesztője, *Tófalvi Zoltán* író és történész, 1994 és 1996 között több ízben járt a skandináv államokban. Előadásokat tartott és interjúkat készített az ott élő, eredményes munkát folytató, Erdélyből kivándorolt magyarokkal, vagy olyanokkal, akiknek erdélyi kapcsolataik vannak. Tavaly „Északi változatok” címmel Marosvásárhelyen, a *„Monitor”* kiadónál jelent meg könyve.

Kötetét útinapló vezeti be, mely a meglátogatott helyek történelmi, művészeti, néprajzi érdekességeit tárgyalja. A 30 beszélgetés alanyai – egy-két írótól, művésztől eltekintve, főként közéleti emberek, akik a hazától távolról gyakorlati problémáit, a szervezeti munkát, hazaiak és kintiek viszonyát elemzik illetőleg tárgyalják. A kérdések állandóan visszatérő témája: Miért hagyta el Erdélyt? Miért telepedett le a skandináv országban? Hogyan fogadták az ott élők? Milyen sikert sikerült beilleszkednie? Menynyire és milyen módon veszt részt a magyar szervezetek életében? Van-e hazatérési szándéka?

A megkérdezettek legtöbbször úgydók ugyan az elhagyott szülőföld után – némelyeknek büntudata is van, hogy „elfutott”, ott hagyta a többieket –, de a Romániába való visszatérésére egyik sem gondol. A háttérben állandóan ott lebeg a megoldatlan, fájó erdélyi probléma.

Saáry Éva, Luganó

zulmánok és keresztények között: az iszlám, a kereszténység és az egész emberiség javára. Dialógus kezdődött a Vatikán illetékes Pápai Tanácsa és az Al Azar-i iszlám egyetem és egy másik nemzetközi

muzulmán szervezet között (Giorgio Bernadelli, Contatto 4/2001, p.6-7). Csak remélhető, hogy a megbékélés szép eredményeit nem teszi tönkre az afgán háború.

Cserháti Ferenc

Vidám oldal farsangi időre

Egybe szedte: Szamosi József

VOLTAM ÉN IS KATONA

...Izzadtam a dicső
Bőr alatt,
Bájós bakancs ékesíté
Lábamat,
Szájam szörnű halberdókat*
Kiabált,
És söpörtem a kaszárnya
Udvarát.
Hősi pálya, hősi pálya,
Gyöngy élet,
Szégyen rám, hogy számot veték
Tevéled,

Hogy letettem cserkoszorúid
Fejemről,
Elhajíték puskát, seprőt
Kezemből.

Hej de meg is vert az Isten
Engemet,

Hogy elhagytam a vitézi
Életem,

Poéta lett belőlem, csak
Poéta...

Ott talán már káplár volnék
Azóta!

1847

(*Halt! Wer da?)

MEGY A JUHÁSZ SZAMÁRON...

Megy a juhász számaron,
Földig ér a lába;
Nagy a legény, de nagyobb
Boldogtalansága.

Gyepes hanton furulyát,
Legelészett nyája.
Egyszercsak azt hallja, hogy
Haldoklik babája.

Főlpattan a számarra,
Hazafelé vágat:
De már későn érkezett,
Csak holttestet láthat.

Elkeseredésében
Mi telhetett tőle?
Nagyot ütött botjával
A számar fejére.

1844

VÍZEN

Beszélgetnek sajkámmal
A fecsegő habok;
Feszítem a lapátot,
Hogy szinte izzadok.

Anyám, ha mostan látnál,
Tudom hogy mondanád:
„Az istenért!...ha feldőlsz...
Nem féled a halált?”

Apám, ha mostan látnál,
Tudom, hogy mondanád:
„Az ördög hurcol arra
Szaggatni a ruhád.”

1844

ORBÁN

Komor, mogorva férfit
Volt Orbán,
Bár oly vidám hajnal pirult
Az orrán.

De hisz mogorva ép azért
Volt Orbán,
Mert oly vidám hajnal pirult
Az orrán.

Oka egyébiránt maga
Volt Orbán,
Hogy oly vidám hajnal pirult
Az orrán.

Temérdek borfélélt ivott
Meg Orbán,
Vidám hajnal azért pirult
Az orrán.

1845

Petőfi

A KÖLTŐI SIKER TITKA...

Mai modern költőknek

... Mindenekelőtt azt tanácsolom:
verset sokat írj, hogy nevedet minél
Többször találja meg az olvasó:
Az semmi aztán, hogy ha rossz, ha jó,
Ő el nem olvas...

Té mindig csak olyan szót válassz, csinálj,
Amit ne értsen János, vagy Mihály,
Legjobb, ha te magad sem érted azt,
Így legalább soha fel nem akadsz,
Mert, aminek értelmét nem tudod,
A szó mindenhová illeni fog...

(Vojtina levelei)

CIVILIZÁCIÓ

Ezelőtt a háborúban,
Nem követtek semmi elvet,
Az erősebb a gyengétől
Amit elvehettek, elvett.

Most nem úgy van. A világot
Értekezlet igazgatja:
S az erősebb, ha mi csinát tesz,
Összeül és - helybenhagyja.

1877

RÉGI ADOMA

Bujkált a nap. Vén cigányt
Majd megvette a hideg.
„Bujkálj! bujkálj!” így kiált:
„Majd sütemél még: de kinek...”

1879

Földi ember kevéssel beéri,
Vágyait, ha kevesebbre méri.

Arany János

—

Akinek nem borja,
nem nyálja.

Zrinyi Miklós

—

BONDÁR

Szegény Bondár-keresztapám,
Tönkrement a fán. – A gyufán...

Két szál gyufa mindig kellett,
Ha rágyújtott. Tönkre is ment.

Nem volt soha elég egy szál,
S egy volt neki forint, krajcár.

Adta a pénzt fiúnek-fának,
A cigánynak, a szép lánynak.

Két tanyája, ötven holdja,
úgy úszott el, füstbe-borba.

Szivarfüstben, gyufalángban, –
Ellobbant egy rágyújtásban...

Szegény Bondár-keresztapám,
Így ment tönkre egy szál gyufán.

Erdélyi József

—

BICIKLI

Fiamat néztem, már majdnem aludt.
– Mi lesz belőle? – Töprengtem szorongva
Egyszer csak felült: – Nekem ne követ,
Hanem biciklit téess a síromra. –

Majd, hogy ellopják! – ütötem el a
rémképet. – vagy hogy megegye a rozsda! –
Lóci ásitott: – Igaz... – s visszadőlött,
A paplant némán fejére húzta.

S nagysoká szólt (úgy, mint akinek
A szája már végső alkura nyílik):
– Legalább irasd rá a köre, hogy,
nagyon szeretett volna egy biciklit!

Szabó Lőrinc

ESTI KORNÉL ÉNEKE

Részlet

....

Jaj, mily sekély a mélység
és mily mély a sekélység
és mily tömör a hígság
és mily komor a vígság.
Tudjuk mi rég, mily könnyű,
mit mondanak neheznek,
és mily nehéz a könnyű,
mit a medvék lenéznek.
Ó szent bohóc-üresség,
szíven a hetyke festék,
hogy a sebet nevéssék,
mikor vérző-heges még,
ó hős, kit a halál-arc
rémétől elföd egy víg
álarc...

ó jó zene a hörgő
kínokra, egy kalandor
csörgő,
mely zsongit, úgy csitít el
tréfázva mímel,
s a jajra csap a legszebb
rímme.

.....
Hát légy üres te s könnyű,
könnyű, örökre-játszó,
látó, de messze-látszó,
tarkán lobogva száz szó
selymével, mint a zászló,
vagy szappanbuborék fenn,
szelek között, az égben,
s éj addig, míg a lélek,
szépség vagy a szeszélyek,
mert - isten engem - én is,
én is csak addig élek.

Menj mély földe derengni,
burkolva, játsz színen,
légy mint a semmi,
te minden.

GYEREKKOROM...

Gyerekkorom, mindig téged kereslek,
ha járom a poros-boros Szabadkát.
Mióta labdám elgurult itt,
nem ér az élet egy fabatkát.

RÉM-MESE

Mondok valami rémeset,
ami valóban rémeset,
rendeltem málnás krémeset,
és rémesett.

SARKIGAZSÁG

Hallgat a sült kecsge.
De hogyha él, fecseg-e?

Kosztolányi Dezso

—

MERT DALAIMNAK...

Mert dalaimnak azt a részét,
Mely túlnyomónak mondható,
– Minek tagadjam gyöngeségem –
Kegyedhez írtam, kis Kató.

És dalaimnak az a része,
Mely túlnyomónak mondható,
Kegyednek semmiképp se tetszett,
Sőt visszatetszett, kis Kató.

De dalaimnak azt a részét,
Mely túlnyomónak mondható,
Mégis szívemből szívhez írtam,
Az ön szívéhez, kis Kató.

Hogy ön hideg maradt s kegyetlen,
Már ez malómek mondható,
Ha bánatomban meghalok most,
Magára vessen, kis Kató.

Igaz, hogy önt tegezni merem,
Ami botránynak mondható,
Mert önt csupán magáznom illik,
Vagy kegyedeznem, kis Kató.

Magára vessen, ha belőlem
Más nem marad meg, kis Kató,
Mint dalaimnak az a része,
Mely túlnyomónak mondható.

1894

Heltai Jenő

PETIKE

Bús mogorván ül Petike,
Ha ha ha!

Péter és hú! a menykőbe,
Mi baja?

Anyja kémlí hű szemekkel –
Jó öreg!

Azt gondolja, fiacskája
Tán beteg.

„Kell galuska, Peti fiam,
Eszel-e?”

„Dehogy eszem, dehogy eszem,
Ki vele.”

„Kell bor, édes szép fiacskám?
Iszol-e?”

„Dehogy iszom, dehogy iszom,
El vele.”

„Kell-e sarkantyú csizmádra,
Petikém?”

Kalpagodra toll s mentédre
Rókaprém?”

„Műt nekem toll, mit nekem prém,
Sarkantyú!

Ha a szívemben, mint a róka,
Rág a bűt!”

„Kell-e könyv, a szomszéd könyve,
Biblia?”

„Műt nekem könyv, a beszéd mind
Szó fia.

Egy barátom van nekem csak,
A halál;

Az, tudom, hogy innen-onnan
Lekaszál.”

„Az egekre! Peti fiam,
Meg ne halj!

Annyi benned a sóhajlás,
Mint a raj.

Átidézzem tán Juliskát?
Láthatnád?”

Szól mogorván Péter úrfi:
„Hol van hát?”

Ármány-adta Péterkéje!
Még mi nem volt a bibéje!
Sem kalapja, sem mentéje,
Sem a sarkantyú zenéje,
Nem kell neki róka málja,
Sem a szomszéd bibliája;
Nem kell neki bor, galuska,
De bezzeg kell a Juliska,
Bár negédes és hamiska,
De vidor, szép és piroska.
Sem ehetnék, sem ihatnék,
Csak Julcsával nyájaskodnék.
„Ej Petikém, szép fiam, hát
Ez a baj!

Gondom lesz rá, hogy nagyot nőj
S meg ne halj.

Most takarodj iskolába
Rossz fiú!

Meg ne lássam, hogy pityeregysz,
Félre bű!

Iskolában a Juliskát
Elfeledd:

Isten éltet, tíz év múlva
Elveheted.”

Vörösmarty Mihály

—

SUTTOG A FENYVES...

Végire jár az esztendő,
cseng a fűrg szánccsengő.

Tél szele hóval, faggal jó,
elkel most a nagykendő.

Libben a tarka nagykendő,
húzza-rázza hűs szellő.

Suttog a fenyves, zöld erdő,
részitál a hófelhő.

Csendül a fűrg szánccsengő,
véget ér az esztendő.

Weöres Sándor

SZÁJRÓL SZÁJRA

A vérszerződés

Anonymus krónikája nyomán

Az Úr születésének 819. esztendejében Ügyek, aki *Mágók* királyi nemzetségéből származott és *Szittyaország* némes vezére volt, feleségül vette Önedbelia vezér Emes nevű lányát. Ettől fia született, akit Álmosnak neveztek el.

Álmos csodálatos esemény miatt kapta a nevét: amikor anyja gyermekét várta, álmban egy turulmadarat látott, mely mintegy rászállva, megtermékenyítette. És úgy tűnt neki, hogy méhéből forrás fakad és ágyékából dicső királyok származnak, de nem a saját földjükon sokasodnak el. Minthogy az alvás közben fel tűnő képet magyar nyelven álomnak mondják, és a fiú születését álom jósolta meg, azért neveztek őt Álmosnak.

Álmos pedig szép, barna arcú, fekete szemű, magas és karcsú termetű ifjúvá serdült, feleségül vette egy némes vezér leányát. Ettől született *Árpád* nevű fia, akit magával vitt Pannóniába.

Mert Szittyaország földje annyira megtelt az ott született nép sokaságával, hogy a föld a népet már sem táplálni, sem befogadni nem bírta.

Ezért a hét fejedelmi személy, akit mind a mai napig hétmagyaroknak neveznek, nem tűrhette a hely szűköségét, tehát elhatározta, hogy elhagyja és olyan földet foglal magának, melyen laknia lehet.

Ekkor kiválasztották Pannónia földjét, mert azt hallották a szállongó hírekéből, hogy az a föld Attila királyé volt, akinek ivadékából Álmos vezér, Árpád atya származott.

Ekkor a hét fejedelmi személy közös és igaz értelemmel belátta, hogy a megkezdett útnak végére csak úgy járhat, ha

vezér és parancsoló lesz fölötté. Ezért szabad akaratából, közös elhatározással megválasztották vezérül maguknak, sőt fiaik fiainak is az utolsó nemzedékig Álmost és azokat, akik nemzetségéből származnak.

Akkor közös akaratál Álmos vezérnek azt mondták:

– *A mai naptól fogva téged vezérnek és parancsolónak választunk, és amerre szerencséd vezet, oda téged követünk.*

Ezután a hét fejedelmi személy – pogány szokás szerint – Álmos vezérért saját vérét egy edénybe csorgatta, így tett esküvést. És ámbár pogányok voltak, azt a hitet, amelyet akkor esküjükre tettek, egészen halálukig megtartották.

Az eskü első szakasza így hangzott:

– *Ameddig életünk tart, sőt utódaink életének fogyatág, mindig Álmos vezér ivadéka lesz vezérünk.*

Az eskü második szakasza így hangzott:

– *Ami jószágot közösen szerzünk, mindenkinek része legyen abban.*

Az eskü harmadik szakasza így hangzott:

– *Azok a fejedelmi személyek, akik szabad akaratukból Álmost vezérnek választották, soha a vezér tanácsából ki ne maradjanak.*

Az eskü negyedik szakasza így hangzott:

– *Ha valaki az utódok közül a vezér személyéhez hűtelen lenne és vizsályt kelene a vezér és rokoni között, annak úgy hulljon a vére, ahogy a miénk hullott, amikor Álmossal vérszerződést kötöttünk.*

Az ötödik szakasza pedig így hangzott:

– *Hogyha valaki az utódok közül a vérszerződést megszegné, azt örök átok sújtja.*

–

Bizony pogány szerződés volt ez. Kegyetlen a következetességben. Ezeken okulva, emlékezzünk a ma is megfontolandókra.

Közreadta: **Ramsay Győző**

VIDÁM OLDAL

A lázító golya

Mint tudjuk, Tompa Mihály kétszer is beidéztek 1852 nyarán és 53 koratavaszán a kassai haditörvénysekre „A golyához” című „*lázító*” költeménye miatt. Barátai segítségével csak nagy nehezen szabadult Kassáról. Amikor a haditörvénysek ügye (auditora) felolvasta előtte a fölmentő ítéletet, nem tudta megállni, hogy tört magyarsággal jóindulatúan ne figyelmeztesse:

– *Most az egyszer frei, hanem több góla nem csinálnál!*

Vetélkedő

– Az én apámat lefényképezték... Bizony!
– Az semmi... az én papámról ujjlenyomatot is vettek.

A Balatonnál

– Mama, egy csomó gyerekkel voltam a vízben.
– Fiúkkal vagy lányokkal?
– Honnan tudjam, mind meztelen volt!

Micsoda kérdés...

– *Hallom, hogy könyvet ír az fókavadászatról... Jártál te egyáltalán a Jeges-tengeren?*
– *Dehogy is jártam! Dante sem járt a pokolban...*

A hős

Rágalom az, hogy *Mák* kardot sem ránt a csatában:
Futva az ellen elől – karddal ütötte lovát. Greguss Ágost.

Felelet

Eötvös Károly, a „*vajda*”, az 1870-es években Nagykorös követe volt. Nagykorös és Kecskemét között mindig is ártatlanul dúló vetélkedés folyt. Egy alkalommal valaki azzal „ugratta” Eötvöst, hogy Kecskemét mégiscsak különb város, mert az két képviselőt választ, Kőrös pedig csak egyet. Az ugratásra Eötvös így válaszolt:

– *Ez azért van, öcsém, mert Kecskeméten két embernek van annyi esze, mint Kőrösön egynek!*

Megjelent!

SZAMOSI JÓZSEF

új könyve:

MAGAM ÜGYÉBEN I. kötet

Versék, műfordítások · Az évek sodrában

Cikkek, bírálatok ·

Stívirágok-gyomnövények ·

Lapszéli jegyzetek · Nekrológok

MAGAM ÜGYÉBEN II. kötet

A kortársak szemével · Interjúk, köszöntők ·

Levelezés · Két irodalmi hamisítvány ·

A szentkorona menekítése és emlékműve · Jegyzetek

A két kötet 600 oldal és

40 oldal melléklet: képek, dokumentumok.

*

Megrendelhető a Szerző címen:

Elektrastr. 7/b, D-8925 München,

*

Együttes ára: 35 EUR vagy 70,- DM.

Átutalás: HypoVereinsbank Mü.

Konto-Nr.: 86 20 99, BLZ: 700 202 70

Keserű orvosság

HÍREK

Ezt a fogalmat a mai fiatalok már nem ismerik, hiszen mindent csinos kapszulába tesznek (semmisség lenyelni), megcukoroznak, megédesítenek. De különben: az egykori félelmetes betegségek arca is megszűnt. A háború alatt és után föl-fedezett antibiotikumok rövid úton végznek velük.

Igaz, fölbukkantak új nyavalyák, mint napjainkban is, de ezekről most nincs szándékomban beszélni. Legfőljebb annyit jegyeznek meg: lehetséges, hogy a természetnek van egy „önszabályozó programja”, amely megakadályozza a Föld túlnépesedését? 2-300 évenként jön egy nagy kataklizma (háború, járvány...), és helyreáll a „demográfiai egyensúly”. Az ember ostoba belekontárkodása nélkül (vagy annak ellenére is?), elrendeződnek a dolgok...

Az én gyermekkoromban (a harmincas-negyvenes években) a betegségeknek is megvolt a maguk atmoszférája, a maguk rituáléja!

Hogy miért beszélék most erről? Miért jutott ez az eszembe? – Mert – épp az ünnepek alatt – szörnyű torokfájást kaptam, s úgy bedagadt a mandulám, hogy alig bírtam nyelni. Hozzá a hirtelen felszökő láz, a szárazon égő szemek!

Noha nyomban bevettem egy *Fenoxypent*, mégis fáradtnak, elesetnek éreztem magam, s ahogy bódultan hevertem a díványon, fölmerült bennem egy s más...

Például szüleim, nagyszüleim aggodalma, valahányszor beteg voltam! A sutogó hangok, puha lépések az ágyam körül. Hűs, fehér huzatok zizegése...

Először az emésztőrendszert kellett kitisztítani, meggyőződni róla, hogy erről az oldalról nem fenyeget semmiféle veszedelem! Jött a langyos vizes beöntés, vagy a kora reggel, éhgyomorral elrendelt keserűvíz: *Igmándi, Ferenc József...*

– Hajtsd föl gyerszere! Nem kell azt kortyolgatni, mert annál rosszabb! – biztított Anyu. Akaraterő, önfegyelem kellett a pohár fenéjig irtéséhez – a ricinusról, csukamájolajról nem beszélve, mely számomra a rémek rémének számított.

A magas lázat hűvös borogatással („prizniccel”) húzták le. Átkötötték a mellkast (micsoda borzongás!), a torkot, de néha ecetes vízbe mártott kendővel, a lábfejet is. (Ez utóbbi kellemes volt, a beteg gyorsan megkönnyebbült tőle.)

Aztán megérkezett a „Doktor bácsi!” Fémízű, hideg kanállal lenyomta a lepedékes nyelvet *dáááááá...!*, belenézett a torokba, és kimondta a konklúziót: „tüszös mandulagyulladás”. Természetesen, meg is kopogtatta a páciens elől-hátul, bőrre tapasztotta a fülhallgatót:

– Mélyet lélegezni! Mégegyszer! Na még egyszer! Köhögjél néhányszor! Úgy, jól van!

Az akkori patikusoknak nem volt olyan könnyű dolguk, mint a maiaknak, akik csak leemelik a polcraól az előírt gyógyszert. A régiak a legtöbb receptet maguk készítették el, s gyakran sokat kellett náluk várakozni. Létezett „kanalas orvosság” és léteztek különféle porok, amiket a könnyebb lenyelés kedvéért otyába csomagoltak.

Az otya hamar kilyukadt, óvatosan kellett bánni vele, s nem lehetett sokáig halasztani a lenyelését. Rendszerint egy kis herbatea is segített.

A betegségeknek megvolt a maguk különleges étrendje is!

– Mit ennél kislányom? Készítsek neked egy kis almakompót? Vagy inkább madártej?

Január elsején az európai valutaegységbe tömörült 12 országban bevezették az új közös fizetőeszközt, az eurót. A Vatikán – az Európai Unióval kötött szerződés értelmében – szintén jogosult az euró forgalmazására, de januárban hiába keresték a zárandokok a pápa képmásával ellátott eurót, mert az olasz pénzverde erősen megkésztet a Szentszék számára gyártott 670 ezer érme leszállításával. Jól értesült források szerint a II. János Pál pápát ábrázoló eurók elkészülte február végére, a lira végleges kivonásának idejére várható. Az olasz kormánnyal aláírt megállapodás alapján az egyházi állam is forgalmazott lírát, amely elfogadott fizetőeszköz volt Olaszországban is. Az euró bevezetésével most ezt is kivonják a forgalomból.

*

Január elején ünnepelte 70. születésnapját az egyik legismertebb olasz író, *Umberto Eco*. A bolognai egyetem tanáraként 1980-ban világsiker aratot a *RÓZSA NEVE* című regényével. A történet a középkorban játszódik és egy kolostor titokzatos világába vezet el az olvasót. *Umberto Eco* legújabb köteté *BAUDOLINO* címmel szintén középkori témát dolgoz fel. A baloldali író nagy feltűnést keltett *Carlo Martini* milánói bíborossal folytatott vitájával, amely a LIBERAL című folyóiratban látott napvilágot. Ebben arra keresték – mindketten a maguk módján – a választ, hogy „miben hisz az, aki nem hisz?”.

A nagy közérdekűdés miatt a vitát könyv formájában is kiadták és az ezredforduló követően is folytatták a nyilvános disputát, amelyben korunk égető problémái, mint a nők szerepe az egyházban, vagy a génmanipuláció veszélyei is sorra kerültek.

Vincze András

Bulgáriába látogat a Szentanya

Passy bolgár külügyminiszter és a szófia-i Apostoli Nunciatúra egyaránt megerősítette a pápalátogatás híreit, amelyre május második felében kerülne sor. A külügyminiszter hozzátette, hogy ez a látogatás egyszer s mindenkorra lemorssa az ország nevééről azt a meg nem érdemelt szegényfoltot, amelyet a pápa elleni 1981-es merényletben való állítólagos – még ma sem egészen tisztázott – részvétel jelentett. VR/MK

A kompótban szúrós, fekete szegfűszegek úsztak, a madártej vaníliaillatú, édes, sárga levében pedig nagy fehér tojáshab-puffancsok.

Valaki odaült az ágyam szélére, és felolvasott a „Boszporuszi tündérvilágból”, „Nippon ország naposkertjéből”, vagy a „Magyar Mese- és Mondavilágból”

A madártej lágyága, Szindbád hullámzó tengere, a griff- vagy turulmadár szárnyshugása... mindez egybefolyt, összeolvadt.

Midőn látták, hogy elszenderedtem, óvatosan becsukták a könyvet, megigazították elcsúszott takarómat és kilopakodtak a szobából.

Sokszor pedig nem is aludtam „igaziból!” Félig csukott pilláim mögül kíváncsian, ámulva figyeltem az „egészségesek világát”, mely annyira más volt, mint az enyém. Ők sürögtek, forogtak, tevékenykedtek, míg nekem nem volt semmi feladatom, semmi kötelezettségem. Kiléptem az élet megszokott rendjéből.

Saáry Éva, Lugano

Magyar nyelvű szentmisék külföldön

Kedves olvasóink, időnként közöljük a magyar lélekszék telefonszámát és címet, ahol érdeklődni lehet magyarul szentmise helye és ideje után.

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, Telefon./fax: 0044/20/8992 2054

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Telefon/fax: 0043/1/526 49 72

Pázmáneum, Msgr. Veres Árpád, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, Telefon: 0043-1-317 36 56

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, Ft. Dr. Galambos Ireneusz OSB, Telefon: 0043/33/527 108

Grác: szentmise minden vasárnap 10 órakor Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41, Ugrai Mihály gondnok, Tel.: 0043/316/68 35 08;

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342-586

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolysita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon: 0043/662/820 139

BELGIUM

Brüsszel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL, Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amorian Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Telefon: 0032/4/22 33 910

FRANCIAORSZÁG

Párizs: P. Dr. Ruzsik Vilmos CM, Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70; <http://perso.club-internet.fr/mpmi/misshu>

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-Les-Lyon, Telefon: 0033/7/850 16 36

NORVÉGIÁ: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). Telefon/fax.: 0047/22744 124

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma Telefon: 0039/06/684-261

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauser Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/0227910458

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Rainmattstr. 18, CH-3001 Bern, Telefon: 0041/31/381 61 42/031/61-381 54 45

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Telefon: 00 41/22/7910458
Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Telefon: 00 41/21/6478 678. Ft. Pópa Péter, Telefon: 0041/26/425 42 06

Fribourg: P. Dr. Mehrle Tamás OP, főlelkész, szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). Telefon: 0041/26/32 26 097

Református istentisztelet Münchenben:
Reisinger Str. 11
a minden hó 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor.

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az „Életünk” - OTP Bank Budapest, VIII. ker. közéleti bankszámlája
2002. 01. 01-től megszűnt!
Előfizetéseket postacsek-kontóinkra, Münchenbe vagy címünkre kérjük: Ungarische Katholische Delegation
Sonderkonto ÉLETÜNK:
Postbank München,
Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT,
STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG
NEM FELEL!

HIRDETÉSEK

Budapest, az Andrásy úton, az Operánál felújított, csendes, másfélszobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 89/937-888.

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

BALATON, Badacsony környékén panorámás és kálmendedencei telkek és házak eladók. Továbbá Magyarország minden környékén is vannak ingatlanok. MyS Immobilien, 0049 – (0)3303-40 9898, 0049 – (0) 177 37 818 00, illetve immobilien@van-suntum.de, www.van-suntum.de

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kivánt helységekre. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévíz-vagy Budapestre. München, Telefon fax: (D) +89/69 99 85 17, 089/67 05 618 ill. 0172/84 25 288. (H) 0036-1-341 59 55.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budai kertés villában újonnan kialakított kétszobás ill. másfélszobás, bútorozott komfortos lakások kiadók 40 DM/lakás, naponta. Parkolás zárt kertben. Tel.: 00-36 12 02 30 25

BUDAPESTEN, XX ker-ben, zöld övezetben kétszobás, egyedi fűtéses önkormányos, 49 m²-es örökklás eladó! Irányár: 70 ezer Dm-a. Érdeklődni: Telefon: (D) 0049/(0)7121-72074.

Fényképes társzkövetési magyarországiak, erdélyiek és a világ más országaiában élők száma. H-1074 Budapest, Csengery u. 23. Tel/fax: (H) +36-(30)24 28 960, (20) 92 66 466 ill. www.elender.hu/~infotars/

Leinformált, és eü. vizsgálati eredményekkel rendelkező magyarul beszélő hárvetető- és házi beteg gonduzó nőket biztosítok. Farkas Judit, Telefon: 0036-30-9442 044.

Németországban élő, 31/175, nemdohányzó, komoly, csinos, barna lány társat keres egy kedves, becsületes, megértő, intelligens férfi személyben. „Reményben”.

Mária 47 éves, 16 éves kislánnyal, szeretne házasság céljából, korban hozzá illő, komoly férfivel megismerkedni. Cím: Géci Mária, Mácsai S. 3.fsz.3, H-4026-Debrecen.

Eladó! Jugoszláviában, Szabodkán (Kertvárosban) egy önkormányos lakóház. Ehhez közel, egy kétszobás, emeleti lakás is eladó. (Városi fűtés, telefon, KB, Tv.) **E mellett szintén eladó,** erdő mentén, festői környezetben, 2 kupa bekerített telken egy egy szobás vikend ház. Minden ajánlatot komolyan vesszük. Ár megegyezés szerint. Telefon:

(YU) 0038-1-24 2882 vagy

(D) Düsseldorf: 0211-9653741 este!

Köszönjük, ha megújítja az Életünk előfizetését!

Figyelem!

Novák-Laquai Mária közölte címét a szerkesztőséggel, hogy a befizetett könyvet kiadhatjuk.

A VÉN BOHÓC

Már nagyon régen, volt egy vén bohóc,
Aki a népek mindig vigat játszott.
Mindenhol szerették játékát, vicceit,
Ez a tapsok nyomán mindentűn látszott.

Ő egyszer megismert egy szép özvegy asszonyt,
Aki a játékat oly szakszor nevette.
Így hát a vén bohóc a szép özvegyet,
szíve mélyéből nagyon megszerette.

Minden előadás végén, az éjjeli időben,
A bohóc az özvegyt hazáig kísérte.
Majd ot leülve a kerti kis padon,
Az özvegy kezeit egyszer csak megrépte.

A szép özvegy asszony erre nem szól semmit,
Csak a vén bohócok kis ideig nézte.
Majd hangos kacagásba kezdett,
De ő nem akart házasságot véle.

A vén bohóc tovább játszott a városban,
A nép a játéknál mindentűn nevetett.
Mig vídamság űlte kívül az arcát,
Belső a szívében szörnyen szenvedett.

Egyszer csak nem jött az előadásra,
Othon padlón fektüdt ehyütt szalma zsákon.
Szerelmi bánattal a szíve meghiadt,
On találta főnöke a halottas ágyon.

Az anyalok a lelkét a menyekbe vitték,
Ahol nincs többé szenvedés, halál.
Ő most ot játszik az anyalok karával,
Ahol sok tapsa, boldogságra talál.

2001

Fábián Tibor (Chicago)

BEATRIX PANZIÓ *** HOTEL

Budapest, 1021. Szeher út 3.
Tel./Fax: 0036-1-3943-730
www.beatrixhotel.hu
Szeretettel várjuk, családias panzióknban, zöldövezetben, de közel a centrumhoz! Szállodai színvonal, kedvezőbb ár! Programszervezés. Zárt autóparkoló!

Aachen-i, fiatalos, értelmiségi, özvegy hölgy, utazást és zenét kedvelő, megismerkedne nemdohányzó, intelligens úriemberrel 65 éves korig. Telefon: (D) 02405-81973.

HAZALÁTOGAT MAGYARORSZÁGRA?

A napütes Dél-Alföldön szeretettel várjuk a szegedi, családi Marika Panzióknban, és az Opusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark közelében található, történelmi hangulatú „Kronikás” Park Fogadóban, önkormányos szobákkal, házias ételkelet és széleskörű programválasztékkal.
Telefon/fax: 00 36-62/443-861és 00-36-62/269-311;
<http://www.tisznet.hu/kronikaspar>

Pilisjászfalun, Bp.-tól 19 km-re, gyönyörű, természeti környezetben 400 □-öles, panorámás telken 6 szoba, nappalis önkömf. új ház eladó. Csend van, jó levegő. Hazateleplő nyugdíjasoknak és befektetésnek is ideális.Érdeklődni telefonon: (H) 0036/26/373 392 vagy mobil:0036/309/718 799.

Hévíz-dobogókőmájer üdülőfaluban kétszemes luxus apartman örökös üdülési joga augusztus elején (32. hét) RCI-cserelhetőséggel eladó a koppenhágai nagykövetséggen. (Dánia). 5.200 EUR. Telefon: (0045) 39-63-16-88 Kemény.

Eladó! Tolnai: „Világtörténelem” (1910), 12 kötet, régi Herendi-porcellán, faliorák, és **Brem: „Az állatok világa”** (7 kötet). Telefon: 0711 /474 225

Budán, új kertés villában, különbejáratú, háromszobás, 120 m² lakás kiadó, zárt kertbe autóbéállással. Ár. 25.000 EUR/nap. Telefon: (H)+00361 228 58 12.

Eladó! Csongrádon, családi ház 735 m² telken, 245 m² lakóterület- 15 millió Ft.-Érdeklődni: Telefon (H) 0036/29/364573 vagy (CH) 0041/22 329 3498

Gyöngyi – 46 éves, férjhezett, két gyerek. Levelezőpartnert keresek a világ minden részében. Hobbyk: judo, tánc, könyvek, utazás stb. Levélcim: Gyöngyi Damó-Hansen, Seesenerstr. 20, D-40595 Düsseldorf

Gyulai termálfürdőtől 300 m-re parkóvezetben fürdővendégeknek szobák kiadók (külön fürdőszoba, SatTV, teakonyha, zárt parkoló). Tel.: (H) 0036/66/461-161.

Eladó Sepsiszentgyörgyön, 12 éves első emeleti, 90 m²-es, 4 szobás lakás. Irányár: 30.000,- DM-a. Érdeklődni telefonon: (H) 00 36/20/ 521 3659 mobil vagy 00 36/1/ 363 1042 sz. alatt.

Szép, biztonságos Bp.-érzsebeti önkormányos lakáson eladom. Nagyon előnyös hazateleplőknek. Irányár: 55 ezer Euro. Érdeklődni telefonon: (D) 07951-912310 nappal, 07951-26746 este.

Zalaegerszezen, (Hévíztől 40 km-re) igényes, panorámás házak, 280 és 160 m² eladók 185.000,- és 149.000,- EUR áron! Telefon: (H) 0036 20-9266216

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetésíj befizetése után közlünk!

NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ A FELVIDÉKEN

2002. júlis 11-18. között a szlovákiai tugári völgyi üdülőben.

Fiatlokat, barátokat, de egyaránt mindenkit, akik szívesen részt vennének és támogaták II. Magyar Táborunkat, ezúton szeretettel meghívom.

Találkozásunk célja a felvidéki magyar hagyományok, a mítvészet és a természet szépségeit, kincseit, magyar fiatal látogatóinkkal megismertetni és megszerettetni. Beszélgetésre invitáljuk magyar trióinkat, költőinket, közéleti személyiségeinket, politikusainkat, történeszinket stb. együttműködési lehetőségeket felárni, kölcsönös, szoros kapcsolatokat kiépítését és a Kárpát-medenceben és a világ minden részén élő magyar fiatalok között. Szórakoztató programokról is gondoskodunk!

Szállásról, étkezésről, ill. a rendezvény alatt felmerülő kiadásokról gondoskodunk. Az utiköltségek visszatérítése pályázatunk sikerességétől függ.

A pályázatot a „Magyar Fiatlok Határok Nélkül elnevezésű Alapítvány” támogatja, a nyári (2001) táborhoz hasonlóan.

Kérem, tájékozassa ismerőseit és barátait is!

Jelentkezés: 2002. március 31-ig.

Telefon: (SK) 00421-907-350539 vagy

e-mail: zupkot@pobox.sk

Zupko Tamás alelnök
Pozsony

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.
A szerkesztőség

Dr. Schulte – Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás
minden jogi kérdésben.
Schwarz Annemarie, hités tolmács és fordító
német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

„Tétény”
UNGARISCHE SPEZIALITÄTEN
M. GONDA
Kreitmayerstr. 26 – 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Szürkebarát	DM
Tokaji Hárslevellő	7,80
Chardonnay	8,60
Villányi Rosé, Kékportó	7,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Hajosi Cabernet	10,80
Villányi Couvee	15,50
Egri Bikavér	8,60
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos	20,—
Tokaji Asszú 4 puttonyos	23,—
Unikum	33,—
Cseresznyepálinka	1 liter 31,—
Barackpálinka	1 liter 31,—
Tarhonya, kocka, cérnátészta	1 kg 7,—
Tészták 250 g	1,95
Májás-, véres hurka, disznósajt	kg 16,—
Tokaszalonna	15,—
Házi kolbász	21,—
Szárász kolbász	1 kg 25,—

**MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK
NAGY VÁLASZTÉKBAN!**
Olcsó áron raktárról – kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**MAGYAR KATOLIKUS
FŐLELKÉSZÉG**
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45

*
Feloelés kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győz, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE
DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45

*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost
US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ók küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 3,00 DM/1,50 Euro
Előfizetési ár egy évre DM 30,— ill.
15,—Euro
Tengerentül US\$ 50,—

Bankszámlánk: Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
Ungarische Katholische Delegation,
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK
Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand
GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstentfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHUZÓ KÖRLEVELET
MELLÉKELTÜNK.